

Uredništvo in upravnništvo

Calle Gral. Cesar Diaz 1657 U. T. 59 - 3667

Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 6. junija 1936.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO
Argentino

TARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

ORO BLANCO Y MISERIA NEGRA EN EL CHACO

La situación económica chaqueña no es en actualidad nada halagueña debido al conflicto algodonero, que tanto ha perjudicado a la clase productora chaqueña. La intransigencia de las autoridades gubernamentales del territorio y los injustificados e incalificables atropellos policiales, han empeorado únicamente la situación, ya de por sí angustiosa, de los colonos. Agreguemos a todo esto la invasión de la langosta, y tendremos un cuadro realmente triste bajo todo punto de vista.

**

Oro y miseria. — Así es el Chaco. El Chaco económico-industrial y comercial cuyo portentoso desarrollo llama justamente la atención de los financieros que agitan a todos los vientos las grandes posibilidades ya reales, pero que ocultan en su entusiasmo, la miseria que se esconde bajo todo ese brillo enceguedor. Después de los millones que se barajan en negocios y se especula con ellos, queda oculto el dolor de los que sufren.

**

El territorio del Chaco, fué siempre olvidado por los gobiernos. Tanto conservadores como radicales, y otra vez los conservadores ahora, no tuvieron ni tienen la menor atención para soluciones de fondo que reclama incesantemente. Así únicamente es comprensible que haya sido posible llegar a los extremos actuales. Un mal gobernante, apoderado legal de las principales firmas exportadoras de algodón, provocó los disturbios en el Chaco. Con la exigencia de los colonos a que se fije un precio básico al algodón ha visto el trust algodonero lesionados sus intereses. Las pingües ganancias a costas del productor se hubieran disminuido considerablemente. No puedo discutir aquí, si es justificado el precio de \$ 300.— por tonelada, exigido por los productores. Lo que sí puedo afirmar es, que el colono es inicualemente explotado. Con conversaciones con las Juntas pro defensa de la producción se hubiera podido llegar fácilmente a un arreglo equitativo, a no mediar la intervención brutal del doctor José C. Castells, gobernador del territorio.

**

Mucha razón tienen los colonos. Lo demuestran la opinión pública, los diarios etc, que se han puesto en este conflicto unánimemente de parte de los débiles, contra la prepotencia de las autoridades y contra la explotación injusta de los productores. Y véamos sino lo que dice la prestigiosa ilustración "Ahora" en su número 100 de la fecha del 4 de Junio:

"El gobierno ha tomado decididamente cartas en el juego, y las ha tomado en contra de los productores, siendo lastimoso el estado en que se encuentra esa rica región argentina. Quien haya tenido oportunidad de recorrer los lugares que son escenario de los actuales sucesos, podrá recordar para siempre ese clima de violencia, de desconcierto y de fuerza en que se vive en el Chaco, desde los días en que los camiones de una conocida firma monopolista, cuya sede está en el extranjero, llevaban detenidos a través de los caminos, a través de los algodones, a través de la conciencia de nuestros gobernantes, a un grupo de productores argentinos que habían cometido el delito de agruparse para constituirse en fuerza, para dar valor y utilidad a su gesto de no querer entregar el algodón nacional a quienes no están dispuestos a pagarlo sino a precios de hambre, porque los grandes accionistas europeos necesitan mejores dividendos. Es necesario que se aclare inmediatamente la

Katoliška cerkev je pričela z agitacijo

Kot smo v zadnji številki povedali, je imel papež preteklo nedeljo govor v katerem je pozival ves svet in še posebno katoliško časopisje v boj zoper "komunizem", ki da ogroža družabno stanje človeštva. Papež pravi, da je komunizem največji sovražnik katoliške cerkve, in da ni več izgubljati časa, temveč da je treba takoj zajeziti sovjetsko nevarnost.

Sveta stolica obdolžuje tudi Društvo narodov, ki trpi sovjetsko Rusijo v svoji sredi in s tem uživa priznanje civiliziranega sveta.

Energični ukrepi braziljanske in uruguajske vlade da so zelo razveselili poglavarja katoliške cerkve, nikakor pa da ni vesel protikatoliškega razpoloženja v Mehiki, Španiji in Franciji.

Dogodki v Palestini da tudi nič dobrega ne napovedujejo za kristjane, in bi papež želel, da bi bila Palestina domovina vseh kristjanov, in ni kar nič zadovoljen z angleško politiko v sveti deželi. Z eno besedo: Vatikan je proti naseljevanju Judov v Palestini, ker se ne dajo spreobrniti v kristjane.

Javna tajnost je, da ima v Palestini Mussolini svoje prste vmes, četudi to fašistično časopisje taji, in da ga pri tem podpira papež, ker pač eden drugega rabita za dosego svojih ciljev.

Na papežev poziv se je takoj pričelo z intenzivnejšo katoliško agitacijo po vsem svetu, tako so tudi argentinski prelati na čelu kardinala in buenosaireskega škofa izdali pastirski list, ki je bil čitan raz prižnic po vseh cerkvah. Pastirski list pravi, da katoliška cerkev priznava načeloma privatno lastnino, ki pa da more imeti socialni smisel in čut odgovornosti napram družbi. Katolicizem da se mora brez nasilja razvijati, in da ima široko polje v narodnem razvoju. Nadalje pravi, da mora biti plača družinskim očetom po številu otrok in da je treba dati poljedelcem zemlje, kolikor jim jo gre.

situación de esos colonos y se desenmascara a quienes tienen interés en entregar la riqueza argentina — a costa del hambre de sus compatriotas — a manos del imperialismo y de los monopolios internacionales."

**

El Partido Socialista ha enviado al Chaco dos legisladores, para que en el lugar de los hechos estudien todos los atropellos. Los diputados Marcelino Buyan (hijo de yugoeslavos) y Demetrio Buirra plantearon en la Honorable Cámara de Diputados el asunto de los algodoneros. Con la ayuda del "Frente Popular" tal vez prospere en la Cámara el proyecto de envío de una Comisión parlamentaria al Chaco, para que investigue el comportamiento de las autoridades.

Esperamos, que todo se solucionará a beneficio de la clase trabajadora, porque todos los derechos están de parte de ellos y que volverá a florecer nuevamente la prosperidad en esa importante región del Norte Argentino.

Buenos Aires, Junio 5 de 1936.

Felix Ferfolja.

Ker smo Slovenci rimokatoliške veroizpovedi, v kolikor je kdo veren, in smo bili katoliško vzgojeni, je naša dolžnost, da povemo našim čitateljem, ter z dokazi podpremo, katoliško politiko, brez da bi s tem imeli namena žaliti čuvstva vere, ki jo smatramo za osebno duševno lastnino posameznika.

Začnimo kar od kraja.

Kristus je rekel: "Pojdite in učite vse narode v svojih jezikih!" Na Primorskem je večina slovensko govorečega naroda, pa nam je Vatikan poslal italijanskega škofa, kot da med slovenskimi duhovniki ni nobenega sposobnega za tako mesto. Je to pravično?

Nad polovico kardinalov je italijanske narodnosti, iz tega sledi, da je vsak papež Italijan. Ali je to v krščanskem smislu, ali je politika?

Ne ubijaj, je zapisano v deset zapovedih, ampak cerkev se ni nikoli obotavljala dati svojega blagoslova, ko so si krščanski narodi napovedali bratomorno klanje. Zadnji dokaz nam je italijansko-abesinska vojna.

Prej bo šla kamela skozi šivankino uho kakor pa bogatin v nebesa, stoji nekje zapisano Bogatini pa si kupijo nebesa s tem, da odstopijo cerkvi del svojega iz delavstva istisnjene bogatstva s katerim zida cerkve, kamor naj bi hodili izkoriščani iskat tolažbe.

Papež poziva na križarsko vojsko proti "komunizmu" in proti sovjetom, ki da je zibelka vsega zla. To je tisto, kar nas posredno zadeva, kajti gnezdo izkoriščevalcev je fašizem proti kateremu naj bi papež obrnil kopje, ampak tega ne bo napravil, ker je kapitalizem v svoji brezmejni nesramnosti dosegel, da je podredil sebi domoljubni in verski čut preprostega človeka, s pomočjo narodnih in verskih voditeljev, ki jim je blaginja ljudstva deveta briga, samo da se z njih lahkovernostjo okoristijo.

Boriti se uspešno proti namešljenemu komunizmu, se je treba po našem mnenju na ta način, da se pomaga ustvariti človeka dostojno življenje, da se mu da potrebne izobrazbe in smisla za družabno življenje, da ne bo človek človeku volk, kot je danes. Ko bo na svetu zavladala pravičnost in enakopravnost, bo vsakega "komunizma" konec, ali pa bo še le takrat pravzaprav začel, saj beseda nima nobenega pomena, temveč sistem. Take pravičnosti pa ne prinaša fašizem in katoliška cerkev, ki je z njim v tesnem objemu, temveč si jo bomo morali kje drugje poiskati — in če bi jo nam pes na repu privlekel, bi ne bilo pametno, če bi jo zavrgli.

Delavno ljudstvo ne potrebuje milosti od nikogar, temveč hoče pravice, ki mu gre po naravnih zakonih, zato je "krščanska" skrb argentinske visoke duhovščine neutemeljena. Če bi bilo po pravici, bi se morala veleposestva razlastiti ter dati zemljo kmetom v obde-

Posledice današnjega družabnega sistema

V starokrajških listih čitamo, da umrje v Jugoslaviji letno 40 tisoč ljudi za jetiko. Koliko jih pa je jetično napadenih, ki nosijo kal bolezni v sebi, zlasti otrok, statistika ne pove, vendar so jih našteali samo v dravski banovini 5 tisoč, dasi je število gotovo večje.

Silno razsaja zavratna jetika tudi v Argentini, vedno več primerov imamo med našo naselbino, dasi se zdravniki borijo proti njej z vsem svojim znanjem, bolezen letno narašča.

Ravno tako nam pove statistika iz drugih držav, da se je jetika silno razpasla, ter se je bati, da bodoča generacija ne bo imela dovolj odporne sile, da bi se postavila v bran.

Po vseh državah kličejo na križarsko vojsko proti zavratni tuberkulozi. Ljudstvo prispeva s prostovoljnimi prispevki, kolikor pač v svoji revščini zmore, vlade izdajajo velikanske milione, da se zidajo bolnišnice po goratih in če mogoče blizu gozdnih krajev, kamor pošiljajo bolnike, ki pa ne vstreza potrebam niti od daleč.

Kdor veruje, da se bo s prostovoljnimi prispevki, pa če bi vse dali kar imamo, ter z milijoni ki jih vlade žrtvujejo v ta namen, preprečilo jetiko, se hudo moti.

V našem listu smo že večkrat povedali, da se bo katastrofa za človeštvo še le pričela, ko ga bo današnji kapitalistično-fašistični sistem do skrajnosti prignal. Če se človeštvo prej ne bo moglo osvoboditi današnjega krivičnega sistema, bo moralo vse zle posledice prenesti, kar pa ne bo šlo brez velikanskega gorja.

Jetičen človek je obsojen na dolgotrajno brezdelje, četudi ozdravi, ter je njegova družina izročena propadanju. Jetika pa obenem povzroča tudi velikansko denarno izgubo, ki jo morajo kriti davkoplačevalci.

Jetika izvira predvsem slabe prehrane, neprimerne stanovanja in ne znanja, ter smisla pravega življenja. Mladino učijo molitve, lažipatriotizma, brcane žoge, ji nastavijo razne beznice in javne hiše ter zdravnike, ki "vsako" bolezen ozdravijo, da ji že koj v začetku zastrupijo dušo in telo. Nihče pa se ne briga, in najmanj tisti, ki so na odgovornih mestih, da bi dali ljudstvu, posebno doraščajoči mladini resnične izobrazbe in spoznanja, bodisi o zdravju ali o socialnem in gospodarskem pomenu človeka v družbi. Tega ne pove nihče, pravzaprav ne more povedati nihče če noče biti prikrajšan za glavo, ker človeštvo vlada egoizem in so šibkejši, bodisi človek ali narod, na milost in nemilost izročeni močnejšim. Kje je duh civilizacije in bratstva, o čemer se ob vsaki priliki povdarja.

Če bi bili državniki in verski učeniki, resnični prijatelji človeštva, bi morali povsem drugače delati, kot delajo, dasi pravzaprav dela-

jo samo tisto, kar zapeljano in nerazsodno ljudstvo želi. Imamo pač zelo bogate izkušnje, da se ljudstvo niti tam kjer bi se lahko, noče pomagati. Zato smo obsojeni na velike neugodnosti, bolezni in trpljenje v življenju.

ZBOROVANJE MALE ANTANTE

Argentinija, Kanada in Združene države, se zelo zanimajo, kako se bo v nadalje razvila politika Male antante, posebno ker sta Jugoslavije Romunija glavni dobaviteljici Nemčije, prva žita in sadja, druga pa petroleja.

Nemčija hoče obe državi poleg gospodarsko tudi politično prikleniti nase, ali pa bo drugod kupovala, in to je tisto kar zanima zgoraj omenjene države, medtem, ko pomeni nemški namen razpustitev Male antante, ali pa v celotni priključitvi k njej, kar pa je nemogoče.

Jugoslovanski tisk je že pričel navajati javno mnenje, da se bo treba ukloniti nemškim zahtevam, ker da je to v interesu jugoslovanskega delavca in kmeta. Zato je romunski zunanji minister Titulescu preteklo soboto z letalom dirjal v Belgrad, da vidi, kaj mislijo jugoslovanski ministri, ker Romunija nima kar nič namena pajdašiti se z Nemčijo.

Še bolj kot Romunija je Čehoslovaška prizadeta s to politikom, ter je slej ko prej za protigermansko politiko na strani Francije in Rusije. Od Male antante je edina Jugoslavija, ki se je pričela javno zavzemati za nemško politiko, kar bi rade članice ostale Male antante za vsako ceno preprečile.

Mala antanta, ki jo tvorijo Jugoslavija, Čehoslovaška in Romunija, je bila organizirana po svetovni vojni, ker Avstrija, Madžarska in Bolgarija niso bile zadovoljne s pogodbami, ki so bile sestavljene v Versaillesu, Trianonu in Saint Germainu, ter še danes čakajo ugodne prilike, da vzamejo vsaka svoj del državam, ki so se organizirale ravno vsled tega v takozvano Malo antanto. Zato, če bi Jugoslavija izstopila iz tega bloka, bi bili ostali dve državi osamljeni in v politični nevarnosti, česar pa Jugoslavijo menda ne briga, če upa več koristí s prijateljstvom z Nemčijo.

Hitler je že lansko leto poslal von Papena

na Dunaj z namenom, da pridobi Avstrijo na svojo stran in da vblaži odnošaje med Avstrijo in Jugoslavijo, kar se je tudi takoj opazilo, da je Hitlerjev odposlanec dokaj dobro vršil svojo nalogo. Enako dela Nemčija tudi na tem, da se Jugoslavija in Madžarska sprizajzita in to potrđita s primerno pogodbo. Pač pa bi Nemčija podpirala, da Madžarska pridobi nekaj od Romunije in Čehoslovaške. Enako bi Nemčija podprla tudi Poljsko, da pritegne del Čehoslovaške k sebi. Saj ni dolgo tega, ko so poljski in madžarski listi pisali, da morata Poljska in Madžarska imeti skupne meje.

Obisk poljskega ministrskega predsednika v Budapešti in zunanjega ministra v Belgradu ni nič drugega kot sad nemške razvijajoče se politike. Ravno tako je bil ne dolgo tega nemški minister za propagando na "počitnicah" v Dalmaciji, ki je bil pravzaprav agent nemške politike, da se je na lastne oči prepričal v koliko je stvar že dozorela.

Nič ni čudnega, če je tedaj, kakor hitro sta jo nemška odposlanca pihnila domov, z letalom hitel v Belgrad romunski zunanji minister Titulescu, saj je s tem imel edini namen preprečiti razpustitev Male antante, ki je, če vse prilike ne varajo, na pragu, kar bo zadobilo odločilno politično preobrnjenje v srednji Evropi.

Mnogi politični veščaki upajo, da bo Mala antanta vsaj navidezno še figurirala, dokler se Evropa ne zaplete v vojno.

Nova francoska vlada je prevzela svoje nesle

Ta teden je novoizvoljena francoska vlada prevzela svoje posle. Za podtainerico nove levičarske vlade je imenovana Suzana Lacore, ki ima 61 let in je po poklicu učiteljica. Obenem ima mesto v ministrstvu tudi madame Irene Joliot-Curié o kateri smo našim čitateljem svoj čas pisali. To so prve ženske v francoski vladi.

Madame Lacore je izjavila, da je več let delala za zboljšanje položaja francoskega ljudstva, vendar da ni nikoli mislila, da jo bo doletela tako visoka čast. "Večino svojega življenja, je rekla, sem preživela v majhni vasi na kmetih. Noči so bile tam dolge in mrzle in je bilo zelo malo priložnosti za zabavanje, in sem

PRIJATELJ VAŠEGA POVERJENJA

Ni mogoče dobiti dobrega prijatelja samo na en dan. Potrebno je, da se z njim večkrat družite, tako da se medsebojno поблиže spoznata. Kadar česa potrebujete, da Vas Vaš prijatelj razume in da rad ustrezne Vaši prošnji.

Posetite našo Banko ali nam pišite v Vašem materinem jeziku. Dobili boste na tisoče vaših rojakov, ki se poslužujejo samo našega posredovanja, ki so najboljša garancija o naši BRZI, TOČNI in USLUŽNI postrežbi.

DAJTE NAM ENO NAROČILO IN SE PREPRIČATE!

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Avda. L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Naše uradne ure so: od 8½ do 7 zvečer, v sobotah do 12½ ure.

lovanje, tako pa je tudi argentinski poljedelec po večini samo kolon veleposestnikov.

Kadar bo katoliška cerkev tako delala kakor je Kristus učil, se ji ne bo treba bati "komunizma", temveč si bo lahko štela v zaslugo, da je pripomogla človeštvu do blagostanja. Dotelej pa bomo vodili boj proti fašizmu in vsem ki ga podpirajo, da nam kratijo človečansko in narodno svobodo, ter nas uklepajo v spono suženjstva.

OKNO V SVET

zato imela priliko se poglobiti v socialno stanje kmetijskega ljudstva. Ljudstvo na deželi občuti prav tisto mizerjo kot delavstvo v mestih, in zato me je zanimalo vsako akcijo za njegovo izboljšanje, ki je prava sramota za civilizacijo. Od leta 1906 sem se vedno zanimala za socialno gibanje v Franciji ter sem v tem smislu napisala nešteto člankov v razne liste ter tako propagirala socialistično idejo. Potem je prišla vojna, ki je prinesla še večjo revščino za francoski narod in sem se še bolj posvetila reševanju delavskega problema. Oba z Blumom sva si edina, da je glavno pozornost treba posvetiti vzgoji otrok, ker so naša prihodnost."

Za francoski narod je vsekakor velikanskega pomena, da sta dve največji socialni delavki v novi vladi, ki bo brez dvoma imelo blagodejen vpliv na francosko ženo in mater, saj je ona pravzaprav tista, ki dahne dušo novi generaciji.

V novi francoski vladi so sami preizkušeni socialni možje in se obeta za francosko ljudstvo nova doba, ki bo lepša kot je bila doslej. Prvo delo vlade bo, da zniža delavni urnik na 40 ur tedensko, na programu pa ima obenem tudi druge odredbe.

Avstrijski kancelar Sušnik je odpotoval v Rim

Kakor hitro je prispel na Dunaj Mussolinijev oproda princ Starhenberg se je odpravil v Rim kancelar Sušnik, ki se bo mimo grede tudi odpočil in okopal v italijanskih kopališčih, ker je menda zelo utrujen od dela, ki ga je imel, da je spodnesel stol svojemu tekmeču Starhenbergu, ter se bo potem sestal z nikoli utrudljivim ducejem.

Kako se bo cela kupčija obnesla, zaenkrat še ne moremo vedeti, vemo samo, da Hitler in Mussolini prežita na Avstrijo kakor mačka na miš, in da je Oto Habzburški na stalni preži, da če bo miška skušala smukniti na drugo stran, da jo bo pa on vjel. K temu bi navsezadnje tudi Italija in Vatikan pripomogel, raj kot da bi se Nemčija povečala. Temu pa bo poleg Nemčije tudi Jugoslavija protestirala in kot zagotavlja z oboroženo silo, zato ni mogoče vedeti, kako se bo stvar razvila, ker se ne gre za Avstrijo temveč za nasprotujoče si interese dveh imperjalističnih diktatorjev, ki bi si najraje skočila v lase, če bi se ne bala Rusije in Francije, ki mirno čakata na razvoj dogodkov, da bosta ob ugodnem trenutku pomagali levičarjem preobrniti fašistične režime, ki ne ogrožajo samo ljudsko demokracijo temveč tudi narodno svobodo.

Če bi Hitler in Mussolini mogla, bi jutri vse obmejne države proglasila za svoje kolonije, potem bi si pa še medsebojno napovedala vojno, ter bi zmagal, kdor bi bil močnejši. To je v bistvu fašizem.

Rim. — V sredo je prispel v Rim maršal Badoglio, ki ga je sprejel na postaji sam Mussolini. Generala je objel, ker mu je tako lepo izpeljal poverjeno mu delo, njegovi ženi pa je izročil velik šop evetja.

Kot pravi poročilo je bil Badoglio zelo aplavdiran od množice.

London. — Prav v istem času kot Badoglio v Italijo je prispel tudi Haile Selassie v London, ki je bil sprejet od angleških oblasti zelo prijazno. Baje bo neguš odpotoval iz Londona v Ženevo, ki je od Društva narodov še vedno priznan za cesarja, zato bodo angleži še precej časa strašili italijane z njim.

London. — Znani angleški politik Lloyd George, ki je kot nekak inicijator nove anške politike, pravi da je Italija izvršila svetovni krimen s zavzetjem Abesinije in da se jo mora zato brez pardona bojkotirati z vsemi razpoložljivimi sredstvi: Ne priznati italijanskega pokroviteljstva nad Abesinijo, poostriiti sankeije, kontrolirati italijanski kredit, prepovedati prevoz skozi suški prekop petroleja in gasa. Te reči da bi morala premisliti Društvo narodov na svojem novem zasedanju.

Pariz. — Ravno v času, ko Blumova vlada prevzema državne posle, je stopilo v stavko 350 tisoč delavcev. Vlada bo zaprosila delavske voditelje naj odpovedo stavko dokler nova vlada ni polnomočno uveljavljena.

Berlin. — Nemčija se vsak dan bolj jasno izraža, da hoče svoje nekdanje kolonije nazaj, kar je pričelo angleže resno skrbeti, ker večinoma njenih kolonij ima ona v posesti in pa Francija.

Ženeva. — Tu se bodo vršile velike konference glede mednarodne trgovine kakor tudi znižanje delavnega urnika na 40 ur tedensko čemur pa Italija ne bo prisostvovala.

Ali imaš poravnano naročnino?

NIK DAR NE POZABITE

da

Za poslati denar v domovino

hitro in z najmanjšim stroškom,

Za vlagati denar v hranilnico

kjer je varen z dobrimi obrestmi,

Za nakup ladijskih prevoznih listkov

z najboljšimi in najhitrejšimi ladjami od katerekoli družbe,

po resnično nizkih cenah

NUDI EDINO LE

tradicionalni prijatelj slovencev v Argentini

SLOVENSKI ODDELEK

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES

CANGALLO 360

(medtem ko traja zidanje našega lastnega posloplja na 25 de Mayo in Bmé, Mitre)

VAŠA LASTNA KORIST ZAHTEVA, DA SE POSVETUJETE z nami, osebno ali pismeno, na kar Vam bomo radevolje takoj odgovorili.

Piše Zadr.

GOSPODARSTVO

KDO NE MORE PLAČATI DAVKA!

Pred par leti je Argentinska vlada odločila pobirati davek za čisti zemljiški dohodek in sicer: od tiste zemlje, ki jo sama družina obdeluje za svojo prehrano, nekoliko manj kot pa za tisto katero obdelujejo veleposestniki z najetimi delavci ali pa koloni. Ni sicer velike razlike pri tem odmirjenju, ali vsakemu poštenemu človeku se zdi taka odmira pravična. Veleposestniki, kateri nočejo prodati zemlje in tudi jo nočejo dati v iskoriščenje, pa naj bodo vsaj obdavčeni, za svoje nečloveško postopanje. Tako si je tudi vlada mislila. Sedaj pa so se zbrali skupaj vsi ti prizadeti pod vodstvom senatorja S. Soronda, ki je eden največjih zemljeposestnikov v Argentini in so se odločili zakonodajni skupščini predložiti osnutek zakona, kateri bi jih od tega davka odvezal. Seveda utemeljujejo ta svoj korak na razne načine in pravijo, da jim zemlja ne da dovolj dobička, da bi ta davek plačevali. Oh, kako radi bi ga plačevali delavci ki stoje križem rok in nimajo kaj dati za kosilo svojim otrokom, kar tem naj izroče te velikanske komplekse zemlje, pa bodo videli kako bo obdelana in kako radi bodo plačevali odmirjene davke. Če je v zakonodajalcih še kaj človekoljubja, upamo, da jim bodo nastavili še večje davke, ne pa njihovi prošnji ugodili.

POMANJKANJE KROMPIRJA

Žalibog nam je znano, kako drag je sedaj krompir in sicer vsaj 2 krat predrag z ozirom na cene prejšnjih let. Veliko je temu kriva zadnja letina ker je krompir slabo obrodil, največ pa so krivi trgovci, ki so slabšo letino iskoristili v svoj lačni namen. Kmetje so sicer nekoliko dražje svoje blago, a nikakor ne sorazmerno z cenami, katere morajo konsumenti trgovcem plačevati. To je seveda dvignilo mnogo prahu in v vsakem dnevniku se lahko čita dolge in široke članke, v katerih se skuša rešiti krompirjevo krizo. Največ mestnih

HOTEL in RESTAVRANT

"PACIFICO"

Calle CHARCAS 767 — BUENOS AIRES

U. T. 44 (Juncal) 5406.

Domača kuhinja: štruklji in kranjske klobase. Slovensko služabništvo.

Lastnik: **Anton Bojanović**

DRUŠTVENE VESTI

ČLANI IN ČLANICE TER PRIJATELJI S.P.D. I.

V nedeljo 14. junija se vrši v društv. prostorih Gral. Cesar Diaz 1657 velik sestanek gospodarskega značaja, na katerega ste vsi vabljeni.

ZABOJ KNJIG

za Zvezo je prispelo iz Jugoslavije, ki se bodo porazdelile med vsa društva, ši so se prijavile k Zvezi.

IMAMO

na razpolago več služb za dekleta. Dobre plače.

Ta teden je potom našega posredovanja dobilo dobre zaposlitve pet deklet in žen.

Več moških se je obrnilo na naš urad, da bi jim dobili zaposlitve. Če kdo ve za kako službo naj nam takoj javi, ker nam s tem pomaga vršiti plemenito socialno delo.

Slovensko Prosvetno Društvo I.

Gral. Cesar Diaz 1657 Buenos Aires

V A B I

na veliko družinsko zabavo s petjem in veseloigro v enem dejanju

"KDO JE BLAZEN"

ki se bo vršila v nedeljo dne 7. junija ob 4 uri popoldne na okrašenem in pokritem dvorišču v društvenih prostorih, Gral. CESAR DIAZ 1657, to je tri kvadre od križišča Av. San Martin in Dto. Alvarez.

IGRAL BO SLOVENSKI ORKESTER

Za prigrizek in ženja grla bo društven bufet bogato založen.

K obilni udeležbi uljudno vabi.

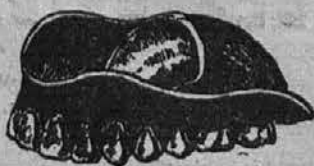
ODBOR

časopisov je, ki pripisujejo krivdo poljedelskemu ministerstvu, ker, da se ni dovolj brigalo za dobro seme i.t.d. Po našem mnenju pa ni tu krivica, ker ministerstvo sploh ne ve kaj je treba in kaj ni treba, krompirju, da lepše obrodi, pač pa ve to kmet in on je prvi ki bi se moral organizirati. Ako bi imel kmet svoje organizacije, bi lahko ščitil svoje in konsumentov pravice, tako pa se pusti lepo iskoriščati in polni pri tem žepe prekupecev, ki nimajo dna. Kmetskega vprašanja ne bo rešil nihče drugi kot sami kmetje, kateri naj se organizirajo.

INSTITUDO - DENTAL - POPULAR

2261 — AV. SAN MARTIN — 2261

Pregled brezplačno

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—
Nov način in različne vrste stavljanja zob

DOMAČE VESTI

HIMEN

Danes sta se poročila Anton Makuc doma iz Šmarij na Vipavskem in Kristina Peric doma iz Opatjegasela na Krasu.

Oba sta tudi zvesta naročnika Slovenskega tednika in člana Slovenskega prosvetnega društva.

Svadba se vrši v prostorih SPD. I. ob veliki udeležbi sorodnikov prijateljev in društvenikov.

Bilo srečno!

ŠTORKLJA

Preteklo sredo je obiskala štorklja v naši naselbini najbolj priljubljenega igralca in režiserja SPD. I. Joškota Živec in njegovo ženo Julko ter jima je podarila krepkega sinčka prvorojenca.

Čestitamo!

SMRTNA KOSA

Pečenko Alojz, ki je naročnik Slovenskega tednika, je dobil od doma na Brjih pri Rihemberku, žalostno vest, da je dne 12. maja umrl v visoki starosti 81 let njegov oče Martin, ki je bil večletni, občinski čuvaj. Pokojnik zapušča tu goriomenjenega sina in dve hčeri v domovini.

Štirinajst dni prej je umrla Marija Mihelj stara 62 let. Tu zapušča dva sinova in v domovini dve hčeri.

Preostalim naše najiskrenejše sožalje!

ŠAHOVSKA TEKMA

D.K.D. Ljudski oder nam sporoča, da je otvoril v svojih prostorih Paz Soldán 5150 šahovsko tekmo h kateri se lahko vsak prijavi in je pristopnina en peso. Na razpolago so tudi vsakemu pravila, ki se jih dobi istotam.

IŠČE SE

Stanko Tomšič išče Kristino Mozetič radi važnih rodbinskih zadev. Zadnje čase se je nahajala v Montevideo, Uruguay. Če bi kdo kaj vedel o njej ali bi sama čitala te vrstice naj javi naslov na uredništvo.

Iz uredništva

D.K.D. L. O. — Vseh pravil nam ni kazalo objavljati ker bi zavzelo preveč prostora. Kdor ima veselje do šaha, bo že prišel vseeno zraven in bo lahko potem prečital pravila. Pozdrav!

B. A. Florida. — Naročnino prejeli v redu. Pozdrav!

L. K., Belgrano. — Naročnino prejeli. Hvala. Pozdrav.

L. P. Chaco. — Če vas brez vzroka odslovijo od dela vam morajo plačati po zakonu, ki je pred kratkim stopil v veljavo. Bomo v pismu vam natančneje obrazložili o tem in o drugi Vaši zadevi. Pozdrav!

V prihodnji številki bomo prinesli imena novih naročnikov in prijaviteljev.

Vse bi bilo lahko bolje, če bi bili naročniki le malo bolj točni pri plačevanju naročnine, pa nas je že sram vedno pozivati.

Cerkveni vestnik

Zaključek majniške pobožnosti v kapeli bolnice Alvear je bil lep in lepo obiskan. Kljub dokaj neugodnemu vremenu.

To nedeljo je praznik sv. Trojice v četrtletku pa je praznik sv. Rešnjega Telesa. Torej spomin nedoumljivih skrivnosti naše vere. Neverni se ob teh dveh skrivnostih spodtikajo, napol izobraženim se zdi pod njihovo čast, da bi te nauke sprejeli, ker jih ne razumejo. Kdor je veren govori s sv. Petrom: če tudi ne razumem, vem, da je res, ker je povedal Gospod. Kdor je pa skušal verske nauke doumeti bolj na globoko, spoznava, da bi Bog nehal biti Bog, če bi bil tako majhen, da bi ga mala človeška pamet vsega dojela. V večnosti šele bo naše spoznanje sposobno razumevati to, o čemer se moremo tu le toliko prepričati, da je resnica.

Sveto Rešnje Telo je kruh življenja. Če je v ljudeh, ki k maši ne hodijo in ki k božji mizi ne pristopajo, vera ugasnila, je naravna stvar, kakor ugasne luč, kadar olje pogori, če novega ne priližejo. Na praznik ne bo slovenske maše. Tudi večernice odpadejo, ker je ta dan pop. slovesnost v škofijski cerkvi, kjer naj bi sodelovali vsi verniki.

V nedeljo 14. jun. pa bo prvič sveta maša za Slovence v Avellanedi ulica Manuel Estevez 680. Pred mašo bo prilika za spoved. Maše zato ne bo v kapeli na Paternalu. Pač pa ne pozabite priti ob 4h pop. k večernicam, ki bodo na Paternalu in jih ne bo na Avellanedi.

V soboto je sv. Anton Padovanski.

Gospod Doktorič naroča mnoge pozdrave vsem znanim in nepoznanim in sporoča da se že pripravlja na odhod.

Gospod Kastelic je bil začasno za župnega upravitelja na Krki pri Stični, kjer je obolel župnik. Sedaj je zopet pri Rafaelovi družbi v Ljubljani in ni še odločen, če pride kmalu, ali se bo še kak mesec zadržal v domovini.

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,

lepo sliko v barvah

Odprto tudi ob nedeljah.

Atelje MARKO RADALJ

F. Quiroga/1275 in 1407 DOCK SUD

Krojačnica

MOZETIČ

Genjenim rojakom sporočam, da sem dobil ZIMSKE vzorce za obleke in površnike. Delo prvovrstno, cene smerne, blago trpežno

Se priporoča

Sebastjan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025
(PATERAL)

BUENOS AIRES

Ali imaš poravnano naročnino?

Dekliška Greda

Gustav Strniša:

GREH

Noč je gosta in meglena.

Ko se vrača domov, ga nekaj plaši, zdi se mu, da vse okoli njega pritaženo šumi in drhti. Zre se. Nikjer ni žive duše. Svetilka reže mrak z ostro črto in kakor z blestečo ploskvo širokega meča, bleščava mu vsiljivo prodira v obraz. Presune ga občutek, da ga je nekdo močno udaril in se mu je za časek posvetilo pred očmi.

Ko se vleže v postelj, se sključi kakor žival. Ne zebe ga, vendar trepet. Postelje se vedno boji kakor grobnice, a vračati se mora vanjo. Včasih prihaja pozno, prepričan, da bo takoj zaspal. Ko se vleže, ne mara ničesar misliti. Si-li se in si skuša ohromiti misli, pa postaja vedno budnejši.

In potem ga zgrabi. Komaj zaznavno ga počuegeta po palcih na nogah. Prestraši se in nemo prosí:

"Nikar! Živčevje je raztrgano, kmalu se mo-

ra vse končati, saj so misli otopele in ranjene do skrajnosti. Najstrašnejše je, da se ne more spočiti duh in mi blodi po sobi, hiti v svet, med ljudi, v prirodo, kjer ga draži domišljija. Ko se vrača, so misli še bolj raztrgane in bolne!"

In potem začuti, da gre preko podplatov. Lahno se ga je nekaj dotaknilo.

"Nedolžno šeegetanje in nič drugega!" si zatrjuje, vendar se boji. Dobro ve, da je to pričetek groze, da se zdaj prične borba z živci, ki ga hočejo uničiti, mu izogleneti možgane in ga spremeniti v duševnega slabiča.

Spet se sključi. Še bolj zleze skupaj, da bi se vsemu izognil in se otresel zla, ki mu preti ter ga hoče ugonobiti.

Hipoma mu vse preskoči v glavo. Po razbolelem čelu mu seže, da nevede udari z nogami ob končnico postelje, ki zaropota.

Nekaj časa obleži nepremično. Oči ne more zatisniti. V okno strmi, kjer se mota pajčevinasta senca. In ko jo gleda, ve, da je zastonj, vendar se mu zdi, da se je senca premaknila in da se mu približuje.

Vstane in občepe ob postelji. Oči strme v silhueto, pričakuje jo, pripravljen je na naskok. Tedaj se spomni, da sliči gol veliki beli opici. Ta misel ga trenutno zbega in se skrije pod odejo.

Med tem se zbudi njegova žena. V temi skuša razbrati njegovo postavo, a oglasiti se neče, sovražnik ne sme vedeti, da bdi sovražnica, sicer bo pričel spuščati svoje strupene strelice.

Ona tiho leži, mačje oči se ji skoro svetijo v mračni, ko ga vidi, kako je trenutno počenil na postelji. Strah jo je in rada bi zakričala. Ko se on vleže, ji je, ko da je legel poleg nje človek, ki ji šepeta, da jo sovraži samo zato, ker jo je ljubil, preden je ni spoznal.

On trenutek počiva. Čaka. Ve, da ga bolni živci še ne bodo izpustili. Komedja se mora nadaljevati do konca! Tiste tenke niti, ki mu preprežajo telo, so natrgane, toda žive so, razdražene drobne kačice, ki ga zbadajo in mučijo in vozljajo v mreže iz katerih se ne more izmotati.

Tedaj zagleda pred seboj krvavo kepo mesa. Babico vidi, ki se je izneverila svojemu poklicu in ženo vidi, ki je nosila tisto kepo. Žena drhti in joka a babica jo gleda z očmi, ki prebadajo kakor jeklene igle.

FEODORA

Poznala sem tega moškega, spoznala blede, preživeli obraz, spoznala te oči, ki so se svetile od nizkega poželjenja. — takšne oči je imel samo eden na tem svetu, tisti edini, katerega sem se bala, pred katerim sem bežala in prosila, da bi me sprejeli v samostan, — to ja je bil princ Ivan Uhtomski.

Sprva sem mislila, da so vse to samo sanje, ker se mi je zdelo popolnoma nemogoče, da bi mogel princ priti v samostan, toda že v naslednjem trenutku sem se prepričala, da je to strašna resnica, da to niso samo sanje.

— Zopet te imam! — mi je zasepetal princ zamolklo. — Meni človek ne pobegne, čeprav se skriva za samostanskimi zidovi!

Kljub temu sem te znal poiskati pred teboj stoli zares princ Uhtomski!

Maščevati se hočem radi tistega zlobnega Dimitrija, razen tega ja ti moram tudi priznati, ptičica moja, — je pristavil in se nasmehnil, — nisem imel miru, zopet sem te moral videti!

Samo eno edino noč sem preživel pri tebi in prepiral sem se, da si sladka!

Naprej, vstani iz svoje postelje in pojdi takoj z menoj, če nočeš da te ubijem!

Lestev iz vrvi sem že privezal k oknu, samo splezati nama je treba po njej, v bližini samostana pa naju čaka moja kočija!

Bila sem bolj mrtva kakor živa, ko sem poslušala zločinskega princa in nisem mogla spregovoriti niti besedice.

— Hej, kaj se obotavljaš, Nataška? — mi je zaklical princ. — Ali pa morda misliš, da bi bilo boljše če kakšno uro preživeti tukaj in kljub pobožnim zidovom postaviti v tej celici zakonsko posteljo?

Ha, ha, ha. — častitljiva predstojnica bo vila roke, ko ji bom pozneje povedal, da sem v njenem samostanu preživel prav veselo noč!

Strah in groza sta me polastila, vendar pa sta mi dala moči, da sem pahnila ostudnega človeka od sebe.

— Beži od mene, zapeljivec. — sem kričnila.

— Nadel si si samo obraz princa Ivana, tako zloben, tako podel ne more biti noben možki, n'ti tisti, ki je udril med mirno samostansko zidovje, da bi izvedel svojo podlo nakano.

Poznam te, peklenska duša, ti satan, ki si prišel naravnost iz pekla, da bi me upropastil!

— Jaz pa ti zagotavljam. — odvrne zločinec, — samo človek sem in če se boš samo trenutek obotavljala, ti bom to tudi dokazal, tedaj pa ne bo te-

bi, še manj ja meni tukaj kakšen pekel, nasprotno, v raju bova!

Izbiraj torej, ali hočeš vstati in oditi z menoj, ali — — —

Divja strast ga je prevzela.

Planil je name, z rokami je objel moje telo, ustnice so mu poiskale moje, zdelo se je, kakor da se namerava z zobmi vsesati v moje meso.

Zaklicala sem na pomoč, v celici pa je odjeknil samo slaboten krik, ker mi je usta zatisnil z roko. Še samo malo, — samo še sekunda in sveti samostanski mir bi bil onečaščen, tedaj pa —

Vrata se odpro.

Svetlobni žarek je padel s hodnika v celico, silno razburjeni glas je spregovoril:

— Vsemogočni Bog, kaj se dogaja tukaj, — možki v samostanu. — Odtod zločinec, — proč odtod, — božje prokletstvo naj te spremlja.

To je bila sama predstojnica samostana, ki je ogrnjena v plašč stopila v celico.

Navajena je bila vsako noč napraviti pohod po samostanskih hodnikih, da bi se prepričala, če je v samostanu vse v svojem redu.

Tako je šla tudi mimo mojih vrat in slišala, kako sem ječala, nezaklenjena vrata je takoj odprla. Princ me je spustil.

Morda se je le prestrašil, da je bil pri svojem zločinskem dejanju presenečen.

Dobro se je tudi zavedal, da spijo v drugem posloplju, tik ob samostanu, hlapci, obe hiši pa je spajal telefon.

S samostanskimi hlapci ja se ni bilo treba šaliti.

Vedno so bili dobro oboroženi, razen tega pa so imeli tudi velike pse, ki bi mogli biti vsakemu vlomilcu nevarni.

— Ah, vi ste, gospa predstojnica, — vzklikne princ Ivan z nezasišeno predrznostjo in hudomušno premeri lepi obraz sivolase gospe. — ha, ha, ha, all ste spoznali v meni svojo novinko, ki je pred nekaterimi erami tako pobožno izgovarjala vaše molitve?

— Torej si me prevaril in presleplil? — spregovori predstojnica bolj s sočutjem kakor pa jezno? — Zares, ni ravno posebna umetnost ničesar hudega slutečo ženo zapeljati, če nosi človek primerno krinko.

Toda nezasišano je v zgodovini tega samostana, da se je takšna zakrinkana prikrazen drznila izvesti takšno sleparijo, da bi mogla napasti mlado in nedolžno bitje!

— Nedolžno? — vzklikne princ Ivan. — Oprostite, gospa predstojnica, da vam vpadam v besedo,

toda tale nikakor ni več nedolžna.

Ta le je že bila moja ljubica še preden je prestopila prag tega samostana.

— Vaša ljubica! Vi lažete! — odvrne predstojnica. — Sicer pa se ne smem z vami spuščati v prepir.

Sami ste se ulovili v svojo lastno past, bodite kdorkoli, izročila vas bom samostanskim hlapcem, ki vas bodo jutri navsezgodaj odpemili k sodišču.

Za svoj zločin boste strogo kaznovani, pri napor-nem prisilnem delu v Sibiriji boste imeli čas razmislejati o tem, kar ste nocoj storili, kako predržno ste se ogrešili proti samemu sebi in proti Bogu s tem, da ste osramotili eno njegovih svetih hiš!

Sedaj pa, podlež, — nadaljuje predstojnica, — ne obotavljajte se niti trenutka več, — ne izkušajte moje potrpežljivosti, — odaljite se iz te svete hiše, ki ste jo s svojim prihodom omadeževali!

Z drhtečo roko je pokazala proti vratom.

Toda princ ni napravil nobene kretnje, da bi odšel iz celice, — nasprotno, kljubovalno se je vzravnal in zaklical glasno, prav tako kakor da bi se mu ne bilo treba ničesar bati, pokazati je hotel, da lahko še nadalje gospodari v tej hiši, če bi se mu ljubilo.

— Da, odšel bom, toda — samo s to-le!

Pri teh besedah je pokazal na mene, ki sem medtem vstala iz postelje in tresoč se po vsem telesu sedela na robu postelje, nezmožna napraviti tudi en sam korak.

— Kajti ona je moja last, — nadaljuje princ. — Celo noč je bila nekoč pri meni in ne vem, gospa predstojnica, če bo takšna ženska kedaj ponos samostana!

Tudi ne vem, kaj bo svet rekel k temu, ko mu bom pripovedoval veselo priliko s predstojnico, — ki je bila prej moja vroča ljubica!

— Molči! — ga prekine predstojnica z jeznim pogledom in s prezirljivo zvencim glasom. — Kar nameravam s to deklico storiti, bom tudi storila, ko boš odšel iz samostana!

Sedaj pa vztrajam pri tem, — otresi prah s svojih nog, odidi iz te svete hiše in ne drzni si dalje motiti mira njej, ki je iskala svoji duši mir in ga je našla med temi posvečenimi zidovi!

Predstojničini glas je postajal vedno močnejši.

Toda čez nekaj trenutkov sem razločno slišala, da se v hodniku nekaj giblje.

Morda se je zbudila kakšna sestra in od strahu, da se je kaj pripetilo, — morda sluteč, da je nastal požar, odšla iz celice in blodila po hodniku.

On ju opazuje in vse ga boli.

"Zakaj to?" se mu iztrga iz grla.

"Zato, ker si šleva, ker nimaš toliko moči, da bi preživil otroka! Zato, ker te sovražim!"

Žena hrope in se zviija, ti njeni glasovi so ječanje ranjene zveri.

Babica odide in se vrne brez krvave kepe, opere si roke in spet hiti k ženi.

On molči. In potem bolešno začuti, da se je kepa mesa pojavila v njem, da mu je legla na srce, da je v nji zavalovalo življenje in še drugo srce zatrepetalo na njegovem srcu. In to drobno, nevidno srce se v njem širi. On čuti, da ni njegovo, ki mu nekam tone pod trdimi udarci srca, ki udarja v mali kepi.

Bolečina narašča. Truden se obrne v postelji, da bi se otresel teh spominov, a vse mu kriči, da je on kriv, tudi žena trdi, in ona ne laže. Da, drugi večer je pijan prijokal domov:

"Kako, da si obdolžila mene? Branil sem ti!"

"Miruj! Pijan si!"

"Nisem, ampak čutim, da se tista nedolžna kri razliva po meni, da mi tone srce pod nje-no težo, da je prišla tista kri name!"

In žena je jeknila:

"Premotilo me je, zdaj je prepozno!"

"Da, prepozno! Babica ga je pokopala, pod hruško leži, jaz pa čujem, kako ga v mesečini zibljejo veje, dobro vidim belo telesce, ki drhti med listjem. Luna doji moje dete, a veje ječe in ječe!"

Žena ga je spravila v postel in zaspal je. A nocej ne more spati in čaka, da se začne tudi pri nji.

Ona leži dolgo časa tiha kakor mrtva. Polagoma se ji zenice razširijo v nemi grozi. Tudi ona zazre kepo mesa, ki nalikuje majhnemu pokvečenemu prtilikavcu. In že jo pogledajo iz kepe oči drobne, vendar jasne in žalostne. Ona čuje poleg sebe svojega bednega otroka: "Mati!"

Nepopisna bol jo pograbi, očita si v duši umor, premetavati se prične in ihteti.

Tedaj dvigne otrok svoji rokici, ne, dve drobni tipalki sta, ki jo pobožata po obrazu, da divje zakriči.

Mož prižge luč.

Ona ga gleda z blaznimi očmi.

In objameta se, čeprav se sovražita. Strah ju združuje. Poznata se, vsak svojo blatno pot hodita odkar sta grešila, a plahota ju sili, da se primakneta drug k drugemu in si stiskata roke.

Noč se odpravlja počasi, tako počasi!

Zjutraj ležita oba na postelji kakor mrtva, poglobljena v globoke nemirne sanje.

Ali imaš poravnano naročnino?

ZOBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

ANA CHRPOVA

Slov. babica

dipl. v Progi in Bs. Airesu, z večletno prakso v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici "Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. — Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. — Postrežba prvovrstna.

Entre Ríos 621

U T. 38 Mayo 8182

Toda sestre so storile še več.

Slišale so hrup in so samostansko družino obvestile o tem.

In ko je predstojnica zopet pokazala proti vratom, princ pa ni napravil ni koraka, da bi izpolnil njen ukaz, se vrata celice nenadoma odpro.

Svetloba je pala od svetiljke in razsvetljavala ta mali prostor. Orožje je žvonetalo, vodja samostanskih hlapcev, starejši mož s sivo braro stopi v celico, za njim pa sem videla ostale hlapce.

— Kaj se dogaja tukaj, gospa predstojnica? — vzklikne sivobradi. — Ha, možki v samostanu, — kaj je z njim, čestita sestra prednica?

Ali ukazuje, da ga zgrabimo in ne bo minilo dolgo, ko bo ležal v verigah pred vašimi nogami?

Tudi sama predstojnica se je prestrašila, ko je zagledala pred seboj samostanske hlapce.

Princ je postal še bledejši kakor je bil sicer in opazila sem na njegovem obrazu izraz sramotne strahopetnosti.

Kajti kolikor je bil predrzen in nesramen, dokler je čutil, da ima opravka samo s slabotnimi ženami, tako je postal sedaj strahopeten, ko je videl slugo, razen tega pa opazil, da so vrata zasadena, da nima nikjer izhoda.

— Čakaj, nesrečnej! — zakliče zdajci predstojnica. — Videl boš, kako daleč si prispel!

Usmiliti sem se te nameravala, ponuditi sem ti hotela dobro priliko, da se izogneš popolnoma zasluženi kazni, nadajala sem se, da boš pozneje uvidel, da si storil tej mladenki krivico in se boš radi tega kesal, — toda sedaj so samostanski hlapci tukaj, usode ti ne morem več ispremeniti.

Dobro, ljudje, zgrabite ga, zvežite ga, jutri pa ga odpremite v mesto k sodišču! — nadaljuje predstojnica ukazujoče. Motil je sveti samostanski mir, ozramotil je to sveto hišo, ker se je v obleki spokornice priklatil k nam, prvo noč pa, ki mu je bila dana, je uporabil za to, da napade našo sestro.

Hotel je oskruniti to nedolžno deklico, toda nebo me je pravočasno poslalo sem, da sem preprečila zločin.

Kakor sestre, ki so se zbrale v celici, tako so tudi hlapci prestrašeno gledali zločinca.

Prav dobro so vedeli, da se v Rusiji onečasenje samostasa strogo kaznuje, vedeli so kakšna kazen čaka tega bledega moža.

— Sem vaše roke! — zakliče vodja hlapcev. — Zvezali vas bomo, vi ste naš jetnik, pri prvem poizkusu pa, da bi nam hoteli pobegniti, vas bomo ustrelili, o tem ste lahko prepričani, ne pomišljajte si torej mnogo, mirno se udajte v usodo, ki se sedaj

na da več izpremeniti!

Verige so zažvenketale, hlapci so jih dali v roke svojemu vodji, ki je stopil k Ivanu.

V tem trenutku pa je odletel, princ ga je sunil s pestjo.

Psi, ne drznete se me dotakniti, — zavpije princ Ivan, — podli sužnji, mar ne veste kdo sem, kajti sicer bi vam zmanjkalo poguma, da bi dvignili svoja oči k meni!

Govorje mu, ki se me samo s prstom dotakne, celokupno plemstvo se vam bo strašno maščevalo, kajti jaz sem — princ Ivan Uhtomski.

Krik je odjeknil v celici.

Tedaj sem videla, kako se je predstojnica opotekla in kako se je z obema rokama zgrabila za srce. Jaz pa sem se ustrašila, da bi mogli častita gospa pasti na tla, skočila sem zategadej k njej in jo ujela na svoje roke.

Toda sama sem se prestrašila, ko sem pogledala predstojnici v obraz.

O Bog, kako se je plemenita gospa izpremenila, zdelo se je, da se je v teh nekaterih trenutkih postarala za več ko deset let.

Njeni lasje so se mi zdeli še bolj sivi, kakor so bili doslej. Njen obraz pa, ki je nosil sicer dah mladosti, je napravil na človeka vtis šestdesetletne starke.

Predstojnica se je očitno borila z nezavestjo, toda nenavadna odločnost, ki je krasila značaj te gospe, ji je pomagala, da se je nezavesti otresla.

Hitro se je iztrgala iz mojega naročja, vzravnila se je zopet in sicer ravno v trenutku, ko so samostanski hlapci nameravali podreti Ivana na tla, da bi ga premagali in zvezali.

Videl je to in zaklicala pridrušeno:

— Pustite ga! — Nočem da bi bil vaš jetnik, — pustite ga, — svoboden je!

Začuden so vsi pogledali svojo predstojnico.

Kako je samo mogoče, da bi mogla biti s takšnim zločincem nazadnje še usmiljena?

Sicer so jo vsi poznali kot blago, dobro in obzirno, toda pomilostiti človeka, ki se je drznil preobleči in se tako splaziti v samostan z namenom, da bi dal tukaj razmaha svojemu nizkemu poželenju, to bi bil človek dostojanstva predstojnice samostana komaj oprostil, tako daleč bi ljubezen do bližnjega ne smela privedi.

Celo sam Ivan Uhtomski je predstojnico prese-nečeno pogledal, tedaj pa se mu pojavil krog ust porogljiv smehljaj in razločno sem slišala, kako je zamrmal:

— Tem boljše, že sem bil prepričan, da sem iz-

gubljen, toda pri ženah sem imel vedno srečo in zdi se mi, da sem si pridobil tudi to predstojnico!

— Ali je to vaša resna beseda, gospa predstojnica? — vpraša vodja hlapcev skoraj jezno. — Mar res hočete, da bi pustili tega človeka popolnoma svobodnega, ne da bi dobil za svoj zločin tudi najmanjšo kazen?

Opazila sem, kako je predstojnica počasi povsila pogled, zadnja kaplja krvi ji je izginila iz obraza.

V tem trenutku je bila podobna kipu iz mramora, le s trudom je spregovorila:

— Še enkrat ponavljam, pustite ga, nihče naj se ga ne dotakne, ker nočem da bi bil kaznovan, — slišite, — nočem tega!

Nihče ni slutil, da je princ Uhtomski sin predstojnice, niti on sam ni tega vedel.

Hlapci so odstopili, redovnice so jim sledile.

Tedaj pa se je princ Ivan ozrl k meni in me porogljivo pogledal ter dejal:

— Ha, ha, ha, odloženo še vedno ni unčeno, — zopet se bova videla, Nataška moja, tedaj pa me ne bo nobena predstojnica, da, niti sam vrug me ne bi odvrnil od tega, da te izpremenim v svojo ljubico.

Vam pa, častita gospa, — se porogljivo obrne k predstojnici, — izrekam najprisrčnejšo zahvalo za zaščito.

Zares, slabo bi mi se godilo, če bi me bili pustili svojim hlapcem.

Mislil bom na vas in če boste kedaj potrebovali kakšen nasvet, tedaj se z zaupanjem obrnite na princa Ivana Uhtomskega!

Vedno bom z veseljem pripravljen sprejeti vas ali pa kako vašo ovčico pod svoje okrilje!

— Ho! Dobro ste storili! — Lahko noč!

Po teh predrznih besedah se je hitro oddaljil.

Nihče se mu ni zoperstavljal, nasprotno, vrata je našel odklenjena, da je lahko takoj odšel.

Kmalu zatim se je oglasilo drdranje koles, jaz pa sem vedela, da je to kočija, s katero se je odpeljal princ.

— O, častita sestra, kaj ste storili? — sem vzkliknila in se obrnila k predstojnici, ki je še vedno stala sredi celice blede, brezizrazno je strmela predse, kakor da bi bila z mislimi čisto v drugem svetu. — Tega vruga v človeški podobi bi ne bili smeli pustiti nekaznovanega!

Oprostite mi, da enostavna in neizobražena kmet-ska deklica, govorim tako, — sem hitro zašepetala, ko sem opazila, da se je predstojnica zdrznila in sem slišala pritajen vzdih, — toda prepričana sem, da tudi v bodoče ne bomo pred tem človekom varni!

PRIMORSKE VESTI

POSLEDICE SANKCIJ V BAŠKI DOLINI

Sv. Lucija, aprila 1936. — Zadnje čase se je po naših krajih spef dvignila kupčija z lesom. Zlasti v Baški dolini zelo izsekujejo kmetje svoje gozdove in hitijo z mrzlično naglico, da bi čim prej izkoristili ugodno konjunkturo. Seveda v svojo veliko škodo po eni strani, kajti če bodo tako nadaljevali nekaj časa, bo nastal iz naših pogozdenih grap sčasoma pravi kras. Cene lesu so se sicer dvignile, vendar mora naš kmet izkupati velike vsote, če hoče skrbeti za redno kritje vsakdanjih potrebščin in davkov ter za redno odplačevanje dolga.

— 21 aprila so otvorili nov podvoz pod železniškim tirom v Herpeljah. S tem je odstranjen prehod čez tračnice, ki je bil radi velike važnosti ceste in prometa, zelo nevaren.

— Težko se je ponesrečil Gorkič Benjamin, star 24 let, doma iz Vrtojbe št. 123. Ko je popravljaval telefon na cesti, ki pelje iz mesta na strelišče (Panovec), je nenadoma zgubil ravnotežje in padel z droga. Dobil je notranje poškodbe.

— Eno leto in 8 mesecev zapora je dobil Car Anton, 34 letni pismonoša iz Idrije, ker je odnesel z idrijske pošte večje število pisem.

NEZADOVOLJSTVO V TRSTU

Trst, 19 aprila. — Preteklo soboto so bili po

vseh židovih prilepljeni plakati "pomožnih podjetij" (t. j. militariziranih), ki so imeli za vsebino sodbo izrečeno od vojaškega sodišča nad nekim delavcem iz tovarne Ilva (Genova), ker se je odstranil od dela, ne da bi se ravnal po novih vojaških predpisih, ki zadevajo delavce. Delavec je bil, kakor je pisalo na plakatih, obsojen na 1 leto vojaškega zapora.

V tem času krize, ki vlada po vsem mestu posebno med delavstvom, je ta plakat, ki je bil izdan v znaku ustrahovanja, napravil veliko ogorčenja med delavstvom, ki niso skrivali svojih občutkov proti režimu in vojni, ko so čitali plakat.

V GORICI JE BIL ARETIRAN VUK FRANC

Gorica, aprila 1936. — V Gorici je bil pred kratkim aretiran Vuk Franc, doma iz Mirna pri Gorici, po poklicu trgovski pomočnik v trgovini s čevlji Trampuš in Kokolj. Kolikor nam je znano, je bil omenjeni aretiran zaradi dekoracije tvrdkine izložbe, katero je oskrbel. Pri dekoraciji je baje uporabil bel, moder in rdeč papir, kar se je zdelo italijanskim oblastem menda velika predrznost in so ga pozvali na odgovornost. Vendar pa niso mogle oblasti aretirancu ničesar dokazati in je bil po nekaj dneh zapora izpuščen.

DROBNE VESTI IZ NAŠE DEŽELE

— Bogataj Ivan in Trček Leopold iz Črnega vrha sta bila kaznovana na 3.700 lir denarne kazni ter na plačilo strškv zaradi dveh jugoslovanskih konj.

— V Kobaridu so aretirali 36-letnega Doljaka Ludvika iz Gorice, ker se je pregrešil zoper zakone o javni varnosti.

— V Podbrdu so aretirali Puntarja Stanislava, starega 21 let iz Trtnika, aretirali so tudi 19-letno Ivano Tavčarjevo iz Planine zaradi tihotapstva. Sodišče jo je obsodilo na 1 mesec zapora.

— Podzemno jamo pri Trebčah je obiskalo preteklo nedeljo okrog 40 članov turističnega društva. Jama je 329 m globoka in na dnu teče reka Timava.

— Preteklo nedeljo so imeli dopolavoristi veliko zborovanje na Sv. Gori pri Gorici. Manifestacija se je izvršila v strogo fašističnem in italijanskem duhu s povdarkom, da bo Jul. Krajina večno pripadala Italiji in da je Dopolavoro izvršil ogromno delo na polju kulture v Primorju ter mnogo podobnega. Udeležba je bila zelo velika, ker je bil prevoz zelo poceni.

— Zopet nesreča z granato! Šuligoj Ivan iz Lokaveca pri Čepovanu je nevede udaril s poljskim orodjem na skrito granato. Rane niso nevarne.

— Strela je ubila Francu Devetaku v Opatjemselu šest glav živine in zažgala hlev.

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI VSE VENERIČNE BOLEZNI SO OZDRAVLJIVE

z novim načinom, s prenovljeno opremo naše klinike, in zdravljenje pod nadzorstvom poznanega zdravnika specialista Dr. A. IZAGUERRE.

Rezultati v mesecu marcu:

- A. T. Blenoragija od enega dne, ozdravljena v 48 urah.
- N. B. Blenoragija trda, brez komplikacij, ozdravljiva v 6 tednih.
- K. L. Blenoragija z bulami, ozdravljiva brez operacije. Bule se igubijo v 5 dneh.
- N. K. Mehurni katar, ozdravljiv v 10 dneh.
- A. U. Orkitis podvojene, ozdravljive v 12 dneh.
- B. N. Kronična prostatitis, ozdravljiva v 5 tednih.
- J. G. Odvodnica mehurja, prostatitis, kronični katar mehurja, zdravljenje na različnih klinikah in bolnišnicah po tri leta, se je pri nas ozdravilo v 4 mesecih.

Zdravimo venerične bolezni z vsemi pripomočki, ki so poznani in bili odkriti zadnje čase v Evropi in Ameriki.

GOSPE sprejemamo v posebnih konsultorjih, ki ima poseben vhod, Dra. Matilde Krasting, diplomirana v Parizu in Buenos Airesu.

ZDRAVNIŠKA TAJNOST ZAJAMČENA:

Naš zavod je obiskovan od mnogih bolnikov s starimi boleznimi, nervoznost, itd. in je zelo lahko — vsaka bolezen ima eno — držati zdravniško tajnost.

Imamo zdravnike specializirane za vse bolezni.

Zarki X. Laboratorji. Zdravniška elektrika. Za bolnike iz dežele imamo posebne rezervirane sobe, za ženske in za moške, s posteljami od nega pesa naprej na dan.

Dajamo nasvete po pošti v notranjost dežele. Zdravniški pregled od kakoršnekoli bolezni \$ 3.00 Dppte: od 9—12 in od 15—21. Ob praznikih in nedeljah od 9 do 12 ure.

GOVORIMO SLOVENSKI

SUIPACHA 28

Dr. J. HAHN

ZENSKÉ BOLEZNI — MATERNICA — JAJČNIK — PREZGODNJA ALI ZAKASNJENA PERIODA — BELI TOK — NOTRANJE BOLEZNI ŽELODEC IN DROBOVJE — GONOREJA, MEHUR, OBISTI ULTRAVIOLETNI ŽARKI

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 —

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

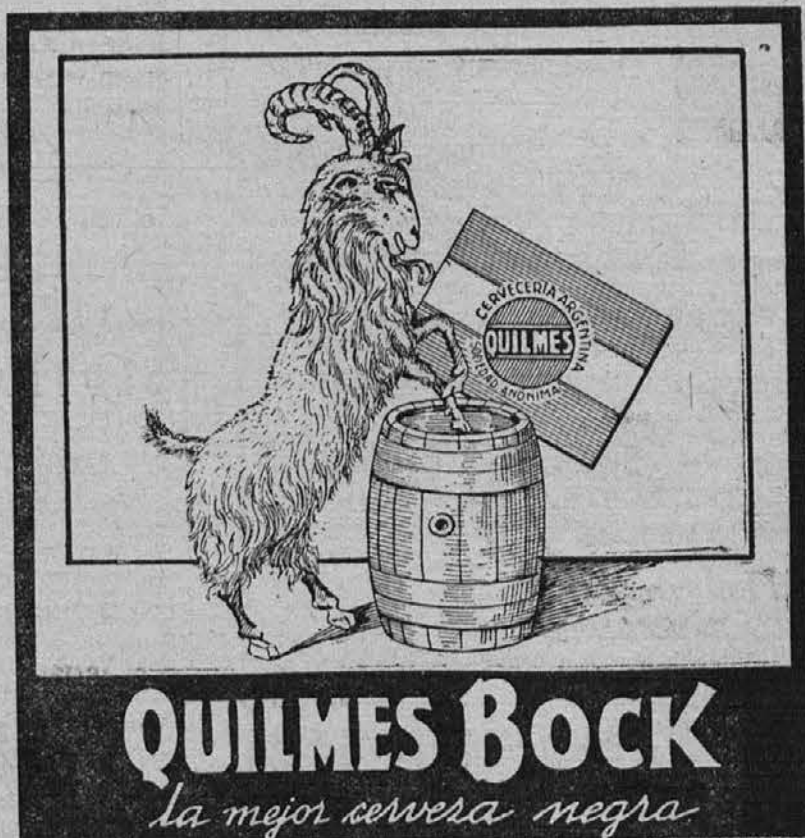
SPREJEMA OD 3—8 ZVEER — NIZKE CENE — PLAČEVANJE NA OBROKE.

ROJAKI

Poslužujte se vedno in povsod podjetij in tvrdk, ki oglašujejo v Slov. Tedniku.

Sklicujoč se na naše glasilo boste sigurno dobro in točno postreženi.

S tem koristite samim sebi in listu obenem.

QUILMES BOCK
la mejor cerveza negra

— **Golob Leopold**, ki je služil pri Rutarju Antonu v Koritnici pri Grahovem, je tako nesrečno padel z voza, da je obležal mrtev. Ker ni bil zavarovan proti nezgodam, je bil Rutar naznanjen oblastem.

— **U Lovranu** je bil posvečen 21 pr. m. fašistični dom. Prisostvoval je prefek in federalni višesekretar, dom je blagoslovil župnik Gattesco.

— **V Afriki** je padel Ivan Tronka iz Reke, vojak avtomobilist na somalski fronti. Žalostno vest je objavil družini podfederalni tajnik in predstavnik vojnih oblasti. Družino je obiskal prefek in podesta.

— **V Gorici** je bila svečano otvorjena "Casa della Giovane Italiana" (dom mladih Italijank t. j. nekake naraščajnice). Zgradba je narejena v modernem stilu in je stala 600.000 lir (okrog 2.000.000 dinarjev). Otvoritvi je prisostvoval podtapnik ministrstva za telesno vzgojo Renato Ricci.

— **Viktorja Coljo** iz Gabrovice (Komen), ki je padel na bojišču v Afriki 12 februarja t. l. ko se je divizija "Sila" borila proti ras Mulugeti, so odlikovali zaradi hrabrosti.

O NOVEM LJUDSKEM ŠTETJU V JULIJSKI KRAJINI

Polnoč med 20 in 21 aprilom, dnevom ustanovitve Rima, je bila določena kot termin, na katerega naj se nanašajo podatki o prebivalstvu v Italiji. Doslej se je vršilo v Italiji ljud-

sko štetje vsako deseto leto. V Julijski Krajini je bilo prvo ljudsko štetje pod italijanskim režimom leta 1921, z izjemo mesta Reke, ki je bila anektirana od Italije šele leta 1924. Pri tem štetju niso upoštevali narodne pripadnosti prebivalcev, vendar pa so vsaj registrirali njihov občevalni jezik. To pa se ni zgodilo samo v Julijski Krajini, temveč tudi v Beneški Sloveniji in v raznih slovanskih naselbinah v južni Italiji. Že leta 1931 pa se je stavila fašistična vlada na stališče, da obstoji v Italiji samo ena narodnost in da se tam govori samo en jezik, namreč italijanski.

Že kmalu po tem ljudskem štetju je obveljala misel, da naj se vrši ljudsko štetje odslej vsako peto leto. V skladu s tem je izšel že 9 avgusta 1935 ukaz, s katerim se je odredilo novo ljudsko štetje, ki je za Italijo osmo, za Julijsko Krajino pa tretje po vrsti. Navodila za to štetje je prinesel ukaz od 27 februarja 1936, ki ga je objavil uradni list "Gazzetta ufficiale" od 16 marca t. l. Tudi sedanje ljudsko štetje ne bo prav v nobeni obliki upoštevalo narodnosti ali jezika prebivalcev. Za fašistično Italijo ta problem očitno ne obstoja več, ne v Julijski ne v Beneški Sloveniji, ne na Tirolskem in tudi ne na Dodekanezu in v kolonijah.

Italijanska vlada polaga silno veliko važnost na to, da bi bili podatki sedanjega štetja čim popolnejši. Radi tega je določila zelo težke kazni. Da je bilo to potrebno spričo znane površnosti italijanskih organov, priča že prvi seznam kaznovanih funkcionarjev. Šest pode-

štatev in 5 občinskih tajnikov je bilo radi malomarnosti v tem pogledu razrešenih, sedem tajnikom je bila izrečena javna graja, trem podeštatom in trem tajnikom je bil izrečen ukor, proti 18 tajnikom je bila uvedena preiskava in 4 so bili nadomeščeni. Poleg tega je bilo več števnih voditeljev odstavljenih in nadomeščenih s komisarji.

Dasi ne bo to štetje prineslo nobenih direktnih podatkov o številu naše manjšine pod Italijo, bodo rezultati vendar tudi za nas silno zanimivi, zlasti glede prirodnega prirastka in priseljevanja in izseljevanja.

"Slovenski Tednik"

Calle Gral Cesar Diaz 1657, U. T. 59-3667
Buenos Aires

—oOo—

INFORMACIJSKI URAD

V vseh zadevah: bodisi, da nameravate katerega svojih vpoklicati iz domovine pa ne veste kam bi se obrnili, da bi kolikor mogoče malo zapravili na času in na denarju, ali nameravate sami odpotovati v domovino, ter v kakršnokoli drugi zadevi, obrnite se do nas po nasvet, ki vam bo gotovo koristilo

POSREDOVALNICA ZA SLUŽBE

Ko iščete službo, zlasti dekleta, vprašajte najprej pri nas. In če kdo ve za kako službo sporočite to takoj na naš urad. Pomagajmo si medsebojno!

NAŠI ZASTOPNIKI

Za Cordobo: Franc Kurinčič, Calle Pinzón 441, Pueblo San Martin.

Za Rosario: Anton Brišar, Calle Ricardone 51.

Za Montevideo: Društvo Ivan Cankar, zastopa Štefan Žalec, Calle Pampas 2045.

Vsi goriomenjeni so polnomočni zastopniki Slovenskega tednika pri katerih lahko poravnate naročnino ali se obrnete do njih za kako drugo pojasnilo tičooče se lista.

Na dalje lahko poravnate naročnino pri Franc Laknarju na Banco Germánico, pri škrcbu Andrej na Banki Holandés in pri Emilio Živec, restavrant Osorio na Pater-nalu.

Fotografija "LA MODERNA"

NOVOPOROČENI! Najboljši in najtrajnejši spomin je lepa in dobro izdelana povečana slika, ki vam jo napravi fotografija "LA MODERNA". Posebne cene z velikim popustom z ozirom na številno slovensko klijentelo.

Poštne slike od \$ 5.— dalje ducat. Obiščete nas lahko vsak

Edina in najbolj poznana fotografija v slovenski koloniji.

dan od osmih zvečer, tudi ob sobotah. — Ne pozabiti:

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

Ako hočete biti zdravljeni od vestnega in odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije · Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVIJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINIH

Krvne in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DIATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

Ali si že pridobil novega naročnika za Slovenski tednik?

SLOVENSKA LEKARNA na Dock Sudu

Vam nudi najboljša zdravila po niski ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošiljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

Franjo Huspaur

F. QUIROGA 1441 — Na Dock Sudu

ZANIMIVOSTI

Devetnajst let brez spomina

Francoski listi pišejo, da se bo naposled morda le posrečilo ugotoviti, kdo je neznan francoski vojak, zdaj okrog 40 let star mož, o katerem nihče ne ve, kako se piše in odkod je doma. Leži že od leta 1917. v bolnišnici, kamor so ga spravili, ne da bi bil vedeli, odkod se je vzel. Izgubil je spomin in dar govora. Očitno gre za vojaka, ki se je boril v krvavih bitkah med svetovno vojno na zapadnem bojišču. Ko so ga tedaj vprašali, kdo je, je pokazal na svoja usta, češ, da ne more govoriti. Še bolj žalostno pa je, da je izgubil nesrečnež tudi spomin. Pri sebi ni imel nobenih listin in nobenega pisma, da bi z njih pomočjo dognali, kdo je, kje se je boril in odkod prihala.

Oblastva so uvedla preiskavo, toda vse njihovo prizadevanje je bilo zaman. Celih 19 let so trajala poizvedovanja, pa se ni posrečilo dognati, kdo je ta nesrečnež. Zdaj mu pravijo "živeči neznan vojak". Seveda pa ni verjetno, da bi ne imel nobenega sorodnika. Na tisoče njegovih fotografij so razdelili med družine, ki še koga pogrešajo iz svetovne vojne. Na tisoče očetov in mater, žen, nevest, bratov in sester je obiskalo neznanega vojaka v njegovem zavetišču in vsi so upali da zagledajo tistega, ki ga že dolgo pogrešajo. Toda vsi so odhajali razočarani, potrti in še bolj užalosteni. Če se je pa tu in tam le oglašil kdo, ki je v neznanem vojaku hotel spoznati svojega sina, brata ali moža, je uradna preiskava zmenom dognala, da gre za pomotno.

Nad 200 žen je hotelo spoznati v živečem neznanem vojaku svojega sina, druge žene spet svojega moža, naposled so pa vse spoznale, da se motijo. Iz vsega tega sta se izluščila samo

diva primera, vredna upoštevanja. Camille Monjoin je za žive in mrtve trdil da je neznan vojak njegov sin. Preiskava je pa to trditev ovrgla. Nekoliko verjetnejši je drugi primer. Rene Le Mayeva proglašala neznanega vojaka za svojega moža. A tudi njena trditev nasprotuje ugotovitvam preiskave. Rene Le Mayeva ponuja zdaj oblastvom preizkušnjo, od katere si obeta končno dognanje. Upa namreč, da bi se nesrečnežu vrnil spomin, če bi videl hišo v kateri je stanovala s svojim možem, matančno tako urejeno, kakor je bila leta 1914. Oblastva hočejo napraviti ta poizkus in francoska javnost je zelo radovedna, kakšen bo uspeh. Ni izključeno, da vrne ta dom neznanemu vojaku spomin in dar govora, če gre res za moža Le Mayeve.

DELAVCI SO SE POLASTILI PIVOVARNE

Delavci največje madridske pivovarne Aquile so se polastili obrata in so začeli obratovanje pod lastnim nadzorstvom. Takoj po polastitvi so si izvolili svoj upravni odbor, ki vodi obratovanje in poslovanje. Z napetostjo se zdaj pričakuje, če bodo oblastva to stanje odobrila ali pa postopala proti temu komunističnemu činu. Na pivovarni vihra rdeča zastava.

DVE LETI BREZ SPANJA

Bogatin Ray Baghadur Ramjijas v Kalkuti je zamañ obljuboval v dnevnikih milijone onemu zdravniku, ki bi ga rešil dveletne nepretrgane nespečnosti. Tisoči nasvetov so ostali brez učinka. Bogatin se je navadil opija, a ni mogel zaspati kljub mamilu. Zdaj je objavil oglas, kjer prosi vse duhovnike svoje veroizpovedi, naj ga priporočijo Budhi, da bi mu poslal hitro smrt.

DALJNOVID ZA LETALA

Novodobna letala so tako dobro zgrajena, da skoro niso več nevarna. Glavna nevarnost za letala, katere doslej še niso mogli premagati, je megla. Sedaj so se na Angleškem lotili tudi tega vprašanja. V ta namen pripravljajo daljnovid docela nove vrste. Naloga teh daljnovidov bo, da bodo letalu, ki se bliža v megli, brezžično oddali točno sliko pristajališča. To se bo godilo na tale način: Pred krmilom letala bo zemljepisna karta vidna tako, kakor vidiš na platnu skioptično sliko. Po tej ploskvi se bo premikala svetlobna točka, ki bo kazala, kod leti letalo. Pilot bo samo pogledal kako visoko je, pa bo lahko ugotovil kje je njegovo zračno vozilo.

UGODNA VEST ZA ZAGORSKE PREMOGARJE

Te dni se je vrnilo v Zagorje iz Beograda tričlansko odposlanstvo, ki je posredovalo glede grozečih odpustitev. Odposlanstvo je bilo sprejeto pri ministru dvora in ministru za vojsko in mornarico. Zadnji se je svoječasno sam mudil v Zagorju in Trbovljah in kraje dobro pozna. Odposlanstvo mu je obrazložilo bedni položaj rudarjev in je minister obljubil, da se bo zavzel za upravičene zahteve. Izjavil je med drugim, da potrebuje država prav na meji zadovoljne državljane. Kmalu se je vršila zadevna ministrska seja, ki je imela ta uspeh, da je dobil minister za gozdove in rudnike nalog, naj se zagorskemu premogovniku zagotovi oddaja do 35.000 ton premoga mesečno, kar bi zadostovalo, da ne bi bil odpuščen noben delavec,

PARALIZA ALI MRTVOUD

Otroška paraliza, ki se znanstveno imenuje anterior poliomyelitis, je te vrste infekcija in ta bolezen mnogokrat pusti trajno poškodbo živčni razpeljavi, posebno tam, kjer živci izhajajo iz hrbtenice. V zgodnjem štadiju bolezni ni nikakega znaka, da je infekcija napadla živčni sistem, in v takih slučajih more bolnik ozdraviti, četudi je imel pravo otroško paralizo. Nekaj pozneje v bolezni je tudi živčni sistem napaden in pojavi se paraliza, katero stanje pa se more s pravilnim zdravljenjem izboljšati. To se razlaga s tem, da ko akutno vneteje preneha, se izkaže, da nekateri živci niso bili trajno poškodovani.

Kadar strup infekcije napade živec, kar se včasih zgodi pri tifusu, davici, influenci in drugih nevarnih nalezljivih boleznih, se stanje označa za infectious neuritis.

Poškodbe glave večkrat povzročijo paralizo. Poškodba je morda povzročena po strelu, ko je krogla dosegla možgansko tkivo. Morda je nastala vsled poškodovane lobanje, ko kosti ali koščeni drobec pritiskajo na živčna središča. Pri počeni ali poškodovani lobanji, včasih pa tudi brez takih poškodb, nastane krvavenje, zaradi pretrgane ali poškodovane krvne žilice, in to krvavenje pokvari živčno razpeljavo, kar povzroči paralizo. Pri poškodbah, v katerih živčna kontrola ali živčna razpeljava ni poškodovana, se ne razvije paraliza.

Poškodbe hrbtenice lahko povzročijo paralizo, bodisi, da pretrgajo živčno napeljavo v hrbtenici ali pa s pritiskom na isto. V vsakem slučaju je prizadet ves del telesa pod poškodbo. Pri paralizah, ki je povzročena na ta način, postane del telesa pod poškodbo neobčuten, ker je pretrgana zveza z možgani, in vsled tega poškodovanec na prizadetem delu telesa ne čuti niti bolečin niti izprememba temperature. To se zgodi v slučajih, o katerih včasih čitamo, ko je kopalec z glavo naprej skočil v plitvo vodo in trčil iz glavo na trdo kamenje ter prišel na površje z zlomljenim vratom. V takem slučaju prizadeta oseba ni samo paralizirana od vrata doli, ampak postane na istem delu telesa tudi neobčutna.

Potegnjenje, stisnjenje ali pretrganje kakega glavnega živeca v roki ali nogi ima lahko za posledico paralizo mišic, v katere dotični živec vodi. Stisnjenje ali pretrganje živeca se lahko zgodi vsled udarcev, ran in sličnih poškodb. Pretegnjenje živeca v roki se včasih zgotove vrste paralizo, ki traja od rojstva naprej, di pri rojstvu otroka; v takih slučajih se živec pretrga pri korenin.

Restaurant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbe
Vsako nedeljo ples.

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

Veliki zavod **RAMOS MEJIA**

+ VENEREAS

operacije in bolečin.

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi.

Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914)

KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cicarelliju.

ŽIVČNE BOLEZNI: Nevraastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ŽELODEC: upadel, raširjeni, kisline, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USEŠA, vnetje, polipi: brez **ŽENSKE BOLEZNI:** maternica, jajčnika, neredno čiščenje.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi **SPECIJALISTI** je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Pregled brezplačno

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

ISKRE

Narobe

A: Kako živiš v zakonu.

B: Kakor slavček, samo narobe.

A: Zakaj narobe?

B: Pri slaveih poje samec, a samica molči, pri nas pa samica poje, a jaz molčim!

Nesporazum

Sodnik: Obtoženi ste, da ste poljubili gospodično. Ko se je začela zaradi užaljenosti jokati, ste jo poljubili še enkrat.

Gospod sodnik, mislil sem, da se je zajokala od veselja . . ."

Prava priložnost

Mati: Otroci, danes me pa pustite lepo pri miru. Vsa sem bolna, niti roke ne morem dvigniti.

Bratec (bratcu): Jankee, le brž povej mami, da si razbil šipo.

Nič ne pomaga

A: No, ali vam je jahanje kaj pripomoglo k shujšanju?

B: Meni ne, pač pa konju . . .

Uštel se je

Zadnje dni se mi zdite hudo raztreseni, gospod knjigovodja. Pri vsaki priložnosti se uštetete.

— Oprostite, gospod šef, toda ljubezen človeka popolnoma zmeša . . . O, če bi se smel nadejati, da dobim roko vaše gospodične hčere . . .

— Vidite, že spet ste se ušтели.

**

"Koliko hočete za to obleko, ako plačam v gotovinič"

"Petdeset pesov" je odgovoril trgovec Goldstein.

"Koliko pa na obroke?"

":Sto pesov, in najlepše pri tem je, da vam takoj ni treba več plačati kot petdeset pesov."

Izpred sodišča

Sodnik: "Povejte, ali se nič ne kesate svojega dejanja."

Obtoženec: "Se ne morem, gospod sodnik ker še ne vem, kakšna bo sodba."

Iz strahu

Bratec: "Ali veš, zakaj pridejo piščeta iz jaje?"

Sestra: "Zakaj?"

Bratec: "Zato, ker se bojijo, da jih ne spečejo!"

Njega so pustili

Uradnik: "Gospod direktor, ponoči so tatovi vdrli v banko in odnesli ves denar!"

Direktor: "Križ božji, kaj pa nočni čuvaj?"

Uradnik: "Nočni čuvaj? Njega so pustili."

Pred sodnikom

Sodnik: "Ali ste oženjeni?"

Obtoženec: "Ne, gospod sodnik, bilo na nosu sem dobil pri pretepu v gostilni . . ."

Preprosto

Stric: "Kako je to mogoče, da si pri izpitu padel?"

Nečak: "Ker je lažje vprašati kakor odgovoriti."

—o—

Med ljudmi težko ostaneš človek.

—o—

Najnovejša moda zahteva, naj bodo ženski čevlji in ženske ročne torbice iz kažje kože.

Ženske hodijo skoro v rajskem stanju na okrog.

Marsikateri moški se mora zadovoljiti z jabolkom za lunč.

Paradiž se nam bliža . . .

—o—

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Iz Evrope dospejo

Junij:

8—Oceania

14—Masilla

V Evropo odrinejo

Junij:

9—Cap Arcona,

12—Oceania

16—Masilla

ZRAČNA POŠTA

Air France — Odpotuje ob nedeljah zjutraj.

Via Condor. — Odpotuje ob četrtek zjutraj.

VALUTA

100 Lir . . . . . \$ 28.70

100 Din. . . . . \$ 8.27

Dr Carlos A. Urquijo

Otroške bolezni. — Zdravnik od zavoda sirot in španske bolnice

Ultravioletni žarki

Sprejema od 15 ure do 17.30

Juramento 4874. B. Aires. U. T. 51-3604

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v Buenos Airesu. Zdravi vse ženske bolezni.

Sprejema tudi noseče

v popolno oskrbo

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

Pozor Rojaki

Otvorila sva krasno urejen

RESTAVRANT IN REKREO

s krogliščem in kegljiščem

Calle MONTENEGRO 1586

Ples vsako nedeljo

Za obilen obisk se priporočata

TURKOVICH in ŠTEMBERGER

RESTAVRANT - BAR

nudi vse ugodnosti našim rojakom

Kegljišče. — Vsako nedeljo ples.

Slovenski orkester "Valenko"

Za obilen obisk se priporoča

Štefan Celec

M. ESTEVEZ 499, AVELLANEDA

INSTITUTO MEDICO LIMA
Zdravniki specialisti za vse bolezni.
Pregled brezplačno — od 9-21 ure.
LIMA 1909 PLAZA CONSTITUCION

Nova Slovenska Gostilna
Dobra postrežba, čisti in zračni prostori,
zmerne cene. — Rojakom se toplo priporočata za obisk lastnika
IVAN GAŠPERŠIČ
in
LUDVIK DEKLEVA
Av. Forest 621 Chacarita

INSTITUTO MEDICO INTERNACIONAL
BRASIL 923
ELENORAGIA in njene posledice
SIFILIS — Kri, živčne bolezni, Srce, Pljuča in Notranje bolezni na splošno
Najstarejši zavod katerega vodi njegov lastnik
DR. D. STIGOL
Sprejema od 9 do 12 in od 15 do 21